

Plats Kommunhuset, Växjösalen,
Norra Järnvägsgatan 7, plan 3, Växjö

Tid 2022-10-25, klockan 09:00 - 09:45

Beslutande

Ledamöter Anders Landin (L), ordförande
Marianne Bengtsson (S)
ersätter Arijeta Reci (S), vice ordförande
Ewa Bergström (M) ersätter Christer Wånehed (M)
Karl-Erik Rosén (M)
Cecilia Birgersson (C)
Stanley Källner (KD)
Lena Johansson (MP)
Laila Stein (S)
Ola Löfquist (S)
Anna Bertland (V)
Michel Bergendorff (SD) ersätter
Romeo Pettersson (SD)

Övriga närvarande

Ersättare Vakant
Mattias Bengtsson (M)
Edvin Arnby (MP)
Yusuf Isik (S)
Frida Sandstedt (V)

Tjänstepersoner Per Sandberg, förvaltningschef
Kaisa Sandstedt, avdelningschef
Rebecca Hallberg, enhetschef
Ida Carlberg, miljö- och hälsoskyddsinspektör
§ 114-120
Katarina Ljunggren, miljö- och
hälsoskyddsinspektör § 114-120
Linnéa Lendrop, miljö- och hälsoskyddsinspektör
§ 114-120

Sekreterare Marie Svensson

Justering

Protokollet justeras med digital signering och saknar därför underskrifter.

Ordförande Anders Landin

Justerare Laila Stein

Justerade paragrafer § 109 - 120

Förteckning över ärenden

§

MHN109	Val av justerare	3
MHN110	Allmänhetens frågestund	4
MHN111	Information till nämnden, MHN 2022	5
MHN112	Redovisning av delegationsbeslut	6
MHN113	Inkomna handlingar för kännedom till nämnd	7
MHN114	Budgetuppföljning, MHN 2022	8
MHN115	Remiss - tillståndsärende	9 - 10
MHN116	Remiss - Förslag till nya och ändringar av Livsmedelsverkets föreskrifter	11 - 13
MHN117	Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelsområdet 2022	14 - 17
MHN118	Tillsyn rökfria miljöer - Föreläggande om rökförbud med vite	18 - 22
MHN119	Tillsyn - Föreläggande med vite om att komma in med ett kontrollprogram	23 - 25
MHN120	Övriga frågor	26

§ 109

Dnr ALLM.2022.1

Val av justerare

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser Laila Stein (S) att justera dagens protokoll.

§ 110

Dnr ALLM.2022.2

Allmänhetens frågestund

Ingen allmänhet närvarade vid mötet.

Bakgrund

Miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträden är öppna för allmänheten. Under denna dagordningspunkt har vem som helst möjlighet att ställa frågor till nämndens politiker.

§ 111

Dnr ALLM.2022.3

Information till nämnden, MHN 2022

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden noterar informationen.

Ordförande Anders Landin (L) informerar att:

ärende 11 -Tillsyn - Förslag till beslut att förelägga med vite om att komma in med uppgifter om cistern tas bort från föredragningslistan enligt begäran från förvaltningen och kommer behandlas vid ett senare sammanträde.

§ 112

Dnr ALLM.2022.4

Redovisning av delegationsbeslut

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden noterar redovisningen av delegationsbesluten. Redovisningen motiverar inget ytterligare beslut.

Bakgrund

Samhällsbyggnadsförvaltningen redovisar beslut som de har fattat på delegation av miljö- och hälsoskyddsnämnden. Enligt kommunallagen (2017:725) 6 kap 37 § får en nämnd ge anställda hos kommunen i uppgift att besluta i stället för nämnden i vissa ärenden.

Beslutsunderlag

Delegationslista MHN 2022-10-25

Arbetsutskottets förslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden 2022-10-18 § 61

§ 113

Dnr ALLM.2022.5

Inkomna handlingar för kännedom till nämnd

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden noterar informationen från de inkomna handlingarna. Handlingarna motiverar inget ytterligare beslut.

Handlingar registrerade 2022-09-10 – 2022-10-07

Överklagande

- Överklagande 2022-09-21 HÄLSO.2022.1502: Föreläggande om att vidta försiktighetsåtgärder under tiden utredningar och åtgärder på byggnaden på fastigheten Gemla 5:94 pågår*
- Överklagande 2022-09-27 MIL.2022.3060: Beslut om miljösanktionsavgift*

Länsstyrelsen

- Beslut 2022-09-30 HÄLSO.2022.3234: Beslut om klagomål på buller från byggarbeten. Länsstyrelsen avslår överklagandet.
- Beslut 2022-10-04 MIL.2021.2585: Beslut om avgift för tillsyn enligt miljöbalken. Länsstyrelsens avslår överklagandet.

Mark- och miljödomstolen

- Dom 2022-09-21 MIL.2019.176: Beslut om utdömande av vite. Mark- och miljödomstolen dömer ut vite enligt miljö- och hälsoskyddsnämndens ansökan*

Förvaltningsrätten i Växjö

- Dom 2022-10-14 TOB.2019.3828: Beslut om avslag för försäljning av tobaksvaror. Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Bakgrund

Miljö- och hälsoskyddsnämnden går igenom handlingar som har kommit in till nämnden för kännedom.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadsförvaltningens skrivelse daterad 2022-10-21

§ 114

Dnr ALLM.2022.6

Budgetuppföljning, MHN 2022

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner redovisningen och lägger den till handlingarna.

Bakgrund

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen redovisar en ekonomisk helårsprognos per september.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadsförvaltningens skrivelse daterad 2022-10-11

Ekonomisk uppföljning till och med september

Arbetsutskottets förslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden 2022-10-18 § 63

§ 115

Dnr MIL.2022.3559

Remiss - tillståndsärende

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker Växjö kommuns yrkande att avsluta provotiden och att inga villkor för kväveutsläppen fastställs.

Bakgrund

Den 18 mars 2019 beviljades Tekniska nämnden vid Växjö kommun tillstånd till fortsatt drift vid Braås avloppsreningsverk. Fokus i provningen var bland annat att minimera utsläppen av organiskt material och fosfor. Avloppsreningsverket är därmed byggt för att rena avloppsvattnet från främst organiskt material och fosfor. För ett avloppsreningsverk i denna storlek, beläget i inlandet, ställs normalt inga krav på kväverening. Detta eftersom utsläppet av kväve sällan är ett problem i sötvatten.

I detta ärende krävde miljöprovningsdelegationen ändå att Tekniska nämnden skulle utreda möjligheten att få till en kväverening på 50%. Skälet till det är att man sett i recipientkontrollen att det förekommer ammoniak i recipienten. Ammoniaken bildas av ammoniumkväve vid högre pH. Ammoniak är akut giftigt för vattenlevande organismer. Syftet med utredningen var att se hur stora kväveutsläppen blir vid normal drift och att se om utsläppet från verket bidrar till bildningen av ammoniak. Miljöprovningsdelegationen beslutade på en provotid på tre år under vilken Tekniska nämnden skulle utreda behovet av villkor för kväveutsläpp till vatten samt möjligheten att uppnå 50% kväverening.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tidigare yttrat sig över om utredningen behöver kompletteras. Nämnden bedömde då att utredningen var komplett.

Utredningen är nu klar. Tekniska nämnden yrkar på att provotiden avslutas och att inga villkor för utsläpp av kväve till vatten föreskrivs.

Motivering

I Naturvårdsverkets föreskrifter, NFS 2016:6 finns bestämmelser som reglerar utsläpp av avloppsvatten från tätbebyggelse. Bestämmelserna ser olika ut beroende på avloppsverkets storlek och var i landet verket finns.

Avloppsreningsverk som tar emot avloppsvatten från fler än 10 000 personekvivalenter ska rena avloppsvattnet från kväve. Mindre avloppsanläggningar kan även de få krav på rening av kväve men endast om det är miljömässigt motiverat. Detta då kvävereningen är tekniskt komplicerad och förhållandevis dyr.

Av utredningen framgår följande:

- reningsverket uppnår en reningsgrad för kväve på 24-27 % med nuvarande teknik.

- utsläppet av kväve är representativt och väntat för denna typ av avloppsreningsverk
- ökningen av kvävehalten i recipienten på grund av kväveutsläppen från verket är i medeltal mycket liten och nuvarande utsläpp av kväve från verket beräknas bidra mycket lite eller inte alls till bildningen av ammoniak i recipienten. Beräknade halter av ammonium i recipienten har inte överskridit gällande miljö kvalitetsnorm under utredningstiden
- utsläppet av kväve från avloppsreningsverket innebär inte en försämring av den ekologiska statusen i recipienten
- för att nå 50% kvävereduktion vid verket behöver investeringar på ca 8 miljoner kronor göras.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens samlade bedömning är att det i dagsläget inte är miljömässigt motiverat eller ekonomiskt skäligt att ställa krav på reningssteg för kväve vid Braås avloppsreningsverk.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker därför tekniska nämndens yrkanden om att avsluta prövotiden och att inga villkor för utsläpp av kväve föreskrivs.

Beslutsunderlag

Utredning av slutliga villkor

Samhällsbyggnadsförvaltningens skrivelse daterad 2022-10-10

Arbetsutskottets förslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden 2022-10-18 § 64

Beslutet skickas till

För åtgärd

Länsstyrelsen i Kalmar Län

§ 116

Dnr LIV.2022.3725

Remiss - Förslag till nya och ändringar av Livsmedelsverkets föreskrifter

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är positiv till nya föreskrifter om registrering och godkännande samt ändringar i föreskrifterna om livsmedelshygien, offentlig kontroll av livsmedel samt snus och tuggtobak, men anser att det ska finnas tydlig information när företagare kan behöva lämna in både anmälan om registrering enligt LIVSFS 2012:6 (snus och tuggtobak) samt anmälan om registrering av livsmedelsanläggning.

Bakgrund

NYA FÖRESKRIFTER

Nationella bestämmelser om registrering och godkännande finns för närvarande i föreskrifterna LIVSFS 2005:20 och i LIVSFS 2005:21. Det bedöms skapa en bättre struktur om alla bestämmelser som gäller registrering och godkännande flyttas till egna föreskrifter. Livsmedelsverket föreslår därför att de regler som gäller för registrering och godkännande av livsmedelsanläggningar och dricksvattenanläggningar flyttas till egna föreskrifter om registrering och godkännande.

Livsmedelsverket föreslår att de regler som gäller registrering av anläggningar där beredning, behandling eller bearbetning av snus eller tuggtobak bedrivs föreslås placeras i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2012:6) om snus och tuggtobak, för att hålla de regler som gäller sådana produkter och berörda verksamhetsutövare samlade.

INNEHÅLL I EN ANMÄLAN OCH ANSÖKAN

I dagsläget finns en paragraf i LIVSFS 2005:20 som anger vad en ansökan om godkännande ska innehålla samt en annan paragraf i samma föreskrift som anger vad en anmälan om registrering ska innehålla. Det saknas anledning att anmälan för registrering och ansökan om godkännande ska innehålla olika uppgifter. Uppgifterna som ska lämnas bedöms därför kunna hållas ihop i en paragraf. Livsmedelsverket föreslår ändringar/förtydligande av de uppgifter som en ansökan eller anmälan ska innehålla. Nedan är några exempel på ändringar och förtydligande:

- Av de gällande föreskrifterna framgår att adress ska lämnas i anmälan/ansökan. Detta byts ut till kontaktuppgifter. På så sätt inkluderas, utöver adress, telefonnummer och e-postadress.

- I anmälan/ansökan ska uppgift om organisationsnummer, personnummer eller samordningsnummer finnas med. Detta är uppgifter som används av juridiska och fysiska personer i Sverige. För att det inte ska föreligga en risk för indirekt diskriminering bör även andra identifierande uppgifter kunna användas om livsmedelsföretaget eller verksamhetsutövaren är etablerad i ett annat land inom EES (inkluderar samtliga EU-länder) och saknar dessa nummer. Vilka andra uppgifter som uppfyller kravet på identifiering får bedömas i varje enskilt fall.
- Om företaget använder distanskommunikation i sin försäljning (internet, telefoni...).
- Enligt gällande regler ska anmälan/ansökan från en juridisk person vara undertecknad av behörig företrädare. Genom kravet på undertecknande försvåras möjligheten att lämna in anmälan/ansökan digitalt. Kravet på undertecknande är endast riktat till juridiska personer, vilket framstår som en omotiverad skillnad mellan olika företagsformer. Det saknas uppgifter om att det skulle förekomma problem med att anmälningar/ansökningar görs av någon obehörig. För att minska onödig administration för livsmedelsföretagare, verksamhetsutövare och myndigheter föreslår Livsmedelsverket att kravet på undertecknande tas bort.

FÖRTYDLIGA BEGREPP

Den nuvarande begreppsanvändningen ger intryck av att "mobila anläggningar" respektive "anläggningar med mobil verksamhet" utgör olika anläggningsslag, även om avsikten inte har varit att göra någon skillnad. Begreppsanvändningen bör därför likriktas. Bägge begreppen avser anläggningar vid vilka verksamhet inte bedrivs uteslutande på en enda geografisk plats, det vill säga anläggningar vid vilka det bedrivs verksamhet som i någon bemärkelse är mobil. I valet mellan begreppen "mobila anläggningar" och "anläggningar med mobil verksamhet" anser Livsmedelsverket att det senare är att föredra, då begreppet "mobila anläggningar" kan uppfattas utesluta anläggningar som inte i sin helhet är mobila, det vill säga kan förflyttas från plats till plats. Mot denna bakgrund anser Livsmedelsverket att begreppet "anläggningar med mobil verksamhet" bör användas.

ÄNDRINGAR I FÖRESKRIFTER

Livsmedelsverket föreslår även att några paragrafer i LIVSFS 2005:20 och LIVSFS 2005:21 justeras eller upphävs eftersom dessa paragrafer i dess nuvarande mening inte bedöms vara aktuella eller att de regleras eller kommer att regleras i andra föreskrifter.

Bedömning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är positiva till att lagstiftningen struktureras upp och förtydligas. Detta ger en bättre översikt och gör lagstiftningen lättare att förstå och använda både för företagare, privatpersoner och myndigheter.

I konsekvensutredningen står det att de verksamhetsutövare som ägnar sig åt sådan beredning, behandling eller bearbetning av snus eller tuggtobak som förutsätter anmälan för registrering endast i yttersta undantagsfall även är livsmedelsföretagare. Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att även om det är i ytterst få fall som dessa verksamhetsutövare bedöms vara livsmedelsföretagare, så bör exempel på scenario tas fram då företaget även behöver registreras som livsmedelsanläggning. Om inte en anmälan av registrering av livsmedelsanläggning görs så ska kontrollmyndigheten ta ut livsmedelssanktionsavgift. För att sanktionsavgift ska undvikas behöver det därför vara tydligt för företagaren när både en anmälan om registrering enligt LIVSFS 2012:6 (snus och tuggtobak) och en anmälan om registrering av livsmedelsanläggning behöver lämnas in till kontrollmyndigheten.

Beslutsunderlag

Remiss från Livsmedelsverket med bilagor inkom 2022-09-23

Samhällsbyggnadsförvaltningens skrivelse daterad 2022-10-14

Arbetsutskottets förslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden 2022-10-18 § 65

Beslutet skickas till

Livsmedelsverket - livsmedelsverket@slv.se

§ 117

Dnr LIV.2022.2162

Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelsområdet 2022

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår kommunfullmäktige indexuppräknar taxan för provning och kontroll inom livsmedelsområdet samt material i kontakt med livsmedel enligt KPI. Den nuvarande timtaxan justeras i och med indexuppräknningen från 987 kronor till 1131 kronor för planerad kontroll och från 841 kronor till 1018 kronor för uppföljande kontroll.

Taxan ska gälla från och med 1 januari 2023.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår kommunfullmäktige att fastställa efterhandsdebitering av planerad kontroll från 1 januari 2023. Detta innebär att avgiftssystemet för planerad kontroll ändras från årliga, förskottsbetalade avgifter till avgifter som faktureras efter kontrollen och beloppet som faktureras reflekterar den tid som kontrollen tog.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår även att kommunfullmäktige fastställer ett byte av system för indexuppräknning av taxan för livsmedelskontrollen. Från KPI till PKV.

Nämnden vill också lämna följande synpunkt till kommunfullmäktige: I och med att nämnden föreslår efterhandsdebitering för år 2023 vill nämnden påpeka att det i nuläget finns en tillsynsskuld på 500 kontrolltimmar för livsmedelskontrollen. Detta innebär att förvaltningen påbörjar arbetet med tillsyn och efterhandsdebitering i ett minusläge. På grund av Corona-pandemin kunde inte tillsyn genomföras som det var tänkt, men eftersom årliga avgifter togs ut så betalade företagarna ändå. Vid ny taxa för 2023 kommer kommunen inte kunna ta betalt för 500 kontrolltimmar eftersom näringsidkare redan har betalt för tillsynen. Om inte detta tas hänsyn till i budgetarbetet riskerar livsmedelskontrollen gå back med cirka 500 000 kronor för år 2023.

Bakgrund

Livsmedelskontrollen

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inom livsmedelsområdet. Livsmedelskontrollens mål är att konsumenterna ska få säkra livsmedel, att de inte ska bli lurade om vad maten innehåller samt att informationen om maten ska vara korrekt och enkel att förstå. Den nuvarande taxan beslutades av kommunfullmäktige den 17 december 2019, § 332 och började gälla den 1 januari 2020. Taxan från 2019 är enbart en indexuppräknning som baseras på den senaste beräkningen som gjordes 2013. Sedan 2013 har det även skett flera förändringar inom livsmedelskontrollen, såsom ändringar i lagstiftningen och mer fokus på arbete som förebygger livsmedelsfusk.

År 2017 beslutades en ny kontrollförfordning (EU) 2017/625. I den nya kontrollförfordningen infördes nya begrepp, bland annat annan offentlig verksamhet. Begreppet annan offentlig verksamhet avser enligt kontrollförfordningens artikel 2.2 annan verksamhet än offentlig kontroll som utförs av de behöriga myndigheterna och övriga organ med kontrolluppdrag.

Exempel på annan offentlig verksamhet är att skriva beslut om sanktioner samt hantering av register över aktörer och myndighetsrapportering. Kommunernas rätt att ta ut avgifter för livsmedelskontrollen styrs av regler på både europeisk och nationell nivå. Kontrollförfordningen (EU) 2017/625 styr i stor detalj hur den offentliga kontrollen inom livsmedelskedjan ska genomföras, och till viss del också hur och när avgifter får tas ut. Med stöd av bemyndigandet i 28 § livsmedelslagen har regeringen utfärdat en helt ny förfordning om avgifter inom livsmedelskontrollen (2021:176) (LAF).

LAF föreskriver att en kontrollmyndighets kostnader för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska täckas av avgifter, det vill säga vara självfinansierad. Avgift enligt taxa betalas av den aktör vars verksamhet är föremål för nämndens offentliga kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen. Det framgår också att om en kontrollmyndighet är en kommun ska avgifter fastställas av den kommunala nämnd som utför kontrollen på grundval av en taxa som kommunfullmäktige bestämmer. Taxan ska beräknas enligt självkostnadsprincipen.

Ny timtaxa

Timavgiften för offentlig kontroll inom livsmedelsområdet föreslås höjas från 987 kronor till 1131 kronor. Timavgiften för extra offentlig kontroll föreslås höjas från 841 kronor till 1018 kronor (90 % av timavgiften för offentlig kontroll). Den nya timavgiften har beräknats med stöd av KPI som grund för indexuppräknningen. Indexuppräknningen för år 2023 något högre än tidigare år då ingen indexuppräknning gjorts för åren 2019-2021.

Efterhandsdebitering

Den 1 april 2021 trädde en ny livsmedelsavgiftsförfordning (förfordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter) (LAF) i kraft. Samtidigt upphävdes den tidigare gällande livsmedelsavgiftsförfordningen (2006:1166) (ÅLAF). Genom den nya livsmedelsavgiftsförfordningen avskaffades det tidigare avgiftssystemet med årliga förskottsbetalade avgifter till förmån för ett system med obligatorisk efterhandsdebitering. Årliga förskottsbetalade avgifter får dock genom övergångsbestämmelser till LAF fortsätta att tillämpas av kontrollmyndigheten fram till utgången av 2023.

Material som kommer i kontakt med livsmedel

Material som har direktkontakt med livsmedel, FCM (Food Contact Materials), får inte påverka livsmedlet negativt genom att exempelvis avge giftiga ämnen. Den så kallade Glas-Gaffel-symbolen visar på att materialet är lämpligt för kontakt med livsmedel. Symbolen ses ofta på kartonger för avhämtning av mat, engångshandskar, matlådor med mera. Det avser även glas, tallrikar, bestick, dricksflaskor och köksredskap.

Riksdagen har beslutat att livsmedelslagens tillämpningsområde ska utvidgas till att omfatta material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel. Samtidigt infördes ett generellt förbud mot att släppa ut material eller produkter som inte uppfyller kraven på marknaden. Ändringarna i livsmedelslagen trädde i kraft 1 juli 2021.

Kommunerna ska kontrollera företag som tillverkar, förädlar eller distribuerar

den här typen av kontaktmaterial. Det innebär ett helt nytt kontrollområde med nya kontrollobjekt. Livsmedelsverket framhåller kommuner att starta den planerade kontrollen av FCM först 2024. Innan avgift kan tas ut för kontroll inom området behöver kontrollmyndigheterna beräkna en ny taxa, där området omfattas i beräkningen. SKR:s beräkningsmall innefattar kontrollen av FCM och därmed även beräkningen av ny föreslagen taxa.

Motivering

Efterhandsdebitering

Grunden till att införa efterhandsdebitering är den kritik som från flera håll riktats mot systemet med en årlig kontrollavgift som betalas i förskott. Bland annat kan den årliga avgiften skapa vissa pedagogiska problem gentemot verksamhetsutövare eftersom kontrollen i vissa fall utförs under senare delen av året, nästkommande år eller ett par år senare. På samma sätt kan det också uppstå problem om den beräknade tiden inte stämmer överens med den tid som kontrollmyndigheten faktiskt använder, eller om kontrollen helt uteblir. Ett system med obligatorisk efterhandsdebitering av avgiften innebär att verksamhetsutövarna endast behöver betala en kontrollavgift om en kontroll har utförts. Miljö- och hälsoskyddsnämnden delar den bilden och ser i sak positivt på att efterhandsdebitering införs. Eftersom det finns övergångsbestämmelser som gör det möjligt att införa efterhandsdebitering fram till utgången av 2023 kan det praktiska genomförandet läggas upp på olika sätt, med olika för- och nackdelar. Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag är att efterhandsdebitering införs med början 1 januari 2023.

Motivering

Efterhandsdebitering

Grunden till ställningstagandet att införa efterhandsdebitering är den kritik som från flera håll riktats mot systemet med en årlig kontrollavgift som betalas i förskott. Bland annat kan den årliga avgiften skapa vissa pedagogiska problem gentemot verksamhetsutövare eftersom kontrollen i vissa fall utförs under senare delen av året, nästkommande år eller ett par år senare.

På samma sätt kan det också uppstå problem om den beräknade tiden inte stämmer överens med den tid som kontrollmyndigheten faktiskt använder, eller om kontrollen helt uteblir.

Ett system med obligatorisk efterhandsdebitering av avgiften innebär att verksamhetsutövarna endast behöver betala en kontrollavgift om en kontroll har utförts.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden delar den bilden och ser i sak positivt på att efterhandsdebitering införs. Eftersom det finns övergångsbestämmelser som gör det möjligt att införa efterhandsdebitering fram till utgången av 2023 kan det praktiska genomförandet läggas upp på olika sätt, med olika för- och nackdelar. Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag är att efterhandsdebitering införs med början 1 januari 2023.

Beslutsunderlag

Taxa underlag

Beräkning av timavgift livsmedelstaxa

Ordförandes skrivelse daterad 2022-10-18

Arbetsutskottets förslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden 2022-10-18 § 66

Yrkanden

Ordförande Anders Landin (L)

Bifall till arbetsutskottets förslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden med tillägg av ett femte stycke.

Nämnden vill också lämna följande synpunkt till kommunfullmäktige: I och med att nämnden föreslår efterhandsdebitering för år 2023 vill nämnden påpeka att det i nuläget finns en tillsynsskuld på 500 kontrolltimmar för livsmedelskontrollen. Detta innebär att förvaltningen påbörjar arbetet med tillsyn och efterhandsdebitering i ett minusläge. På grund av Corona-pandemin kunde inte tillsyn genomföras som det var tänkt, men eftersom årliga avgifter togs ut så betalade företagarna ändå. Vid ny taxa för 2023 kommer kommunen inte kunna ta betalt för 500 kontrolltimmar eftersom näringsidkare redan har betalt för tillsynen. Om inte detta tas hänsyn till i budgetarbetet riskerar livsmedelskontrollen gå back med ca 500 000kr för år 2023.

Beslutsordning

Ordförande frågar om yrkandet kan antas, och finner det antaget.

Beslutet skickas till

För åtgärd

Kommunfullmäktige

§ 118

Dnr TOB.2022.3496

Tillsyn rökfria miljöer - Föreläggande om rökförbud med vite

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (nämnden) förelägger (borttagen uppgift enligt GDPR) som fastighetsägare att se till att rökförbudet efterlevs i lokaler på fastigheten (borttagen uppgift enligt GDPR).

Beslutet förenas med ett vite på 200 000 kronor som ni ska betala för varje gång (dock högst en gång per dag) som förbudet överträds.

Nämnden delegerar beslut att ansöka om utdömande av vite i detta ärende till avdelningschef miljö- och hälsoskyddsavdelningen.

Beslutet gäller omedelbart även om det överklagas.

Bakgrund

På fastigheten (borttagen uppgift enligt GDPR) finns flera vattenpipkaféer. Miljö- och hälsoskyddsnämnden (nämnden) har tidigare genomfört tillsyn på (borttagen uppgift enligt GDPR) med adressen (borttagen uppgift enligt GDPR) 2021-02-18. Vid tillsynen konstaterades att vattenpiprökning förekom. Verksamheten omfattas av rökförbudet enligt lag om tobak och liknande produkter (nedan LTLP). Tillsynen ledde till att den ansvariga personen för (borttagen uppgift enligt GDPR) samt att (borttagen uppgift enligt GDPR) i egenskap av fastighetsägare förelades om att tillse att rökförbudet i lokalen där (borttagen uppgift enligt GDPR) finns efterlevs. (borttagen uppgift enligt GDPR) överklagade beslutet, vilket avvisades eftersom överklagandet hade kommit in för sent och beslutet vunnit laga kraft.

Efter denna tillsyn har nämnden fått in uppgifter att (borttagen uppgift enligt GDPR) fortsätter sin verksamhet men också att det förekommer flera andra vattenpipkaféer på fastigheten. 2022-09-09 inspekterades ett av dem, (borttagen uppgift enligt GDPR), tillsammans med Polisen. Vid tillsynen konstaterades att vattenpiprökning förekom i lokalen genom att det erbjöds vattenpipor med vattenpiptobak. Föreläggande om rökförbud mot (borttagen uppgift enligt GDPR) har fattats i separat ärende.

Vid samma inspektion 2022-09-09 inspekterade vi en ideell förening, som drivs av (borttagen uppgift enligt GDPR) och som hyr lokalen av dig. Denna lokal ligger bredvid (borttagen uppgift enligt GDPR) men har ingen separat adress. Lokalen bedömes vara en samlingslokal som inte registrerat sin livsmedelshantering samt en lokal där besökare röker.

Motivering

Miljö- och hälsoskyddsnämnden konstaterar att på din fastighet finns flera vattenpipkaféer men också samlingslokal där det förekommer vattenpiprökning eller annan form av rökning. Gemensamt är att i alla dessa är rökning av tobak och liknande produkter en viktig del. Rökning i alla dess former är med ytterst få undantag förbjuden i merparten av de lokaler dit allmänheten har tillträde.

De typer av lokaler som vi förelägger dig om att upprätthålla rökförbudet för:

Serveringsställen

Enligt 6 kap. 2 § 5 p. tobakslagen är rökning förbjuden i restauranger och på andra serveringsställen, utom vad som gäller enligt 6 kap. 5 § tobakslagen. Enligt proposition 2003/04:65 s 28 krävs det inte att serveringsställen ska ha servering vid borden, utan också ställen med självservering omfattas. Även de ställen som inte har servering som huvudverksamhet omfattas av bestämmelsen. Vidare framgår att förbudet gäller på hela serveringsstället även om servering endast förekommer i en avskild del av verksamheten. Förbudet gäller även restauranger eller serveringsställen som abonneras eller som på annat sätt används eller hyrs ut till slutna sällskap.

Lokaler dit allmänheten har tillträde

Lokaler som allmänheten har tillträde förekommer på fastigheten. En del av hyresgästerna hävdar att det krävs medlemskap för att få tillträde till lokalerna, t ex på (borttagen uppgift enligt GDPR). För att det inte ska bedömas som allmänheten har tillgång till lokalen ställs det flera krav på verksamheten i lokalen. För att ett sällskap ska kunna betraktas som slutet krävs att sammanslutningen är väl definierad och tydligt avgränsad. Det ska finnas tydliga krav på vad som krävs för att bli medlem och vilken organisation som disponerar lokalen. Det ska vara ett begränsat antal medlemmar - ett stort antal medlemmar som har tillträde under stora delar av dygnet tyder på att allmänheten har tillträde. Det måste finnas en kontroll att endast medlemmar får tillträde och en tydlig medlemslista. Vår bedömning av (borttagen uppgift enligt GDPR) och den ideella föreningen som drivs av (borttagen uppgift enligt GDPR) är att det är lokaler dit allmänheten har tillträde.

Offentlig tillställningar

Enligt tobakslagen 6 kap. 2 § är rökning förbjuden när en offentlig tillställning som avses i 2 kap. 1-3 §§ ordningslagen (1993:1617) anordnas och i lokaler som är avsedda att användas av den som deltar i tillställningen.

En offentlig tillställning är öppen för allmänheten och brukar ha en nöjeskaraktär. Om tillträde är begränsat genom krav på inbjudan, medlemskap i en viss förening eller annat villkor går det fortfarande att anse som en tillställning som allmänheten har tillträde till om verksamheten huvudsakligen sysslar med att anordna tillställningar av detta slag.

I likhet med lokaler dit allmänheten har tillträde till så kan för generella krav på inbjudan, medlemskap eller andra villkor som medför att en stor krets har möjlighet att närvara, att ett evenemang kan räknas som en offentlig tillställning. Nämnden bedömer att de verksamheter som har offentlig marknadsföring på sociala medier med uppträdande artister är offentlig tillställning.

Fastighetsägaren har ett ansvar

Enligt lagen om tobak och liknande produkter har både fastighetsägare och nyttjanderättsinnehavare en skyldighet att upprätthålla rökförbudet. Ni som fastighetsägare har möjlighet att påverka hur lokalerna används och därtill är medveten om den problematik som tidigare har förekommit med otillåten rökning i lokalerna samt tidigare föreläggande riktat mot er. Fastighetsägaren har inom ramen för avtalsförhållandet mellan ägaren och hyresgästen möjlighet att tillse att förbudet efterlevs. Nämnden noterar särskilt att fastighetsägaren i hyresavtal med (borttagen uppgift enligt GDPR) har ett villkor att rökning är förbjuden i lokalen.

Både (borttagen uppgift enligt GDPR) har marknadsfört sig på sociala media som vattenpipkafé. Detta har varit enkelt att hitta vid en snabb googling på namnen. Flera personer vi träffat vid tillsyn som på något sätt har varit eller är verksamma i området, bland annat har företrädare för (borttagen uppgift enligt GDPR) uppgett att ni känner till att det finns vattenpipkaféer i bland annat deras lokaler på fastigheten. Vår bedömning är att det inte kan vara okänt för er att det förekommer rökning i lokalerna.

Beslut ska gälla omedelbart

Det är flera rökkaféer eller andra föreningar där rökning pågår på fastigheten. Rökkaféer är en olaglig verksamhet och det förekommer också olika former av andra olagliga verksamheter på fastigheten. Vi har i vår tillsyn till exempel påträffat olovliga boenden och livsmedelsverksamheter i lokaler som inte är lämpliga för detta. Observera att detaljplanen inte tillåter bostäder eller livsmedelsverksamheter på fastigheten. Myndighetsgemensam tillsyn med andra aktörer som Polisen, Skatteverket och Arbetsmiljöverket har resulterat i beslagtagna fordon på grund av skatteskulder och husrannsakan efter att Polisen hittat föremål under tillsynen. Att upprätthålla rökförbudet på fastigheten är därför ett steg mot att komma tillrätta med brottslighet som sker på fastigheten, där det krävs en samverkan mellan olika myndigheter för att nå resultat.

Enligt propositionen 2017/18:156 ny lag om tobak och liknande produkter är syftet med rökförbudet att minska exponeringen för tobaksrök och liknande rök. Att avnormalisera rökning, det vill säga att minska den sociala exponeringen för rökning är en viktig åtgärd. Enligt WHO:s undersökningar är ungdomar särskilt känsliga för visuella signaler och sociala normer.

Tobakens skadeverkningar är mycket stora men skadorna sker först på lång sikt. Mellan år 2010-2012 beräknar Socialstyrelsen att ca 12 000 personer dog årligen på grund av långtidsskador orsakade av rökning, främst cancer. Detta har högre dödlighet än trafikolyckor, droganvändning, självmord, alkoholbruk och följdverkningar av höga bullerstörningar (från t ex trafik) tillsammans. Även om antalet döda har minskat efter 2012 på grund av färre rökare uppskattar Cancerfonden att 6000 cancerfall orsakas av rökning årligen i nutid. Varannan långtidsrökare dör på grund av sin rökning.

Sammantaget konstaterar nämnden det finns ett väsentligt allmänt intresse att beslutet gäller omedelbart för att dels minska brottslighet i området och för att avnormalisera tobaksrökning och minska dess skadeverkningar.

Lagstöd

Beslutet fattas med stöd av lag om tobak och liknande produkter (2018:2088) 6 kapitlet 2§ pkt 5-7, 7 kap. 9§

I 6 kapitlet 2§ är rökning förbjuden

5. i restauranger och på andra serveringsställen,
6. i andra lokaler än sådana som avses i 1-5 när en allmän sammankomst eller en offentlig tillställning som avses i 2 kap. 1-3 §§ ordningslagen (1993:1617) anordnas och i lokaler som är avsedda att användas av den som deltar i sammankomsten eller tillställningen,
7. i andra lokaler än sådana som avses i 1-6 om allmänheten har tillträde till lokalerna,

7 kapitlet 9 § anger att en tillsynsmyndighet som anges i 7 kap. 2-7 §§ får i sin tillsynsverksamhet meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att denna lag och anslutande föreskrifter ska följas. I beslut om föreläggande eller förbud får tillsynsmyndigheten sätta ut vite. Vitet får inte omvandlas till fängelse.

Enligt 35 § 3 stycket förvaltningslagen får en myndighet även verkställa ett beslut omedelbart om ett väsentligt allmänt eller enskilt intresse kräver det. Myndigheten ska dock först noga överväga om det finns skäl att avvakta med att verkställa beslutet på grund av

1. att beslutet medför mycket ingripande verkningar för någon enskild,
2. att verkställigheten inte kan återgå om ett överklagande av beslutet leder till att det upphävs, eller
3. någon annan omständighet.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadsförvaltningens skrivelse daterad 2022-10-07

Arbetsutskottets förslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden 2022-10-18 § 67

Beslutet skickas till

För åtgärd

Aktiebolaget Växjö Maskin- & Verktygscentrum

För kännedom

Polismyndigheten

§ 119

Dnr MIL.2022.230

Tillsyn - Föreläggande med vite om att komma in med ett kontrollprogram

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden förelägger (borttagen uppgift enligt GDPR), att komma in med ett förslag till kontrollprogram.

Kontrollprogrammet ska vara inlämnat till miljö- och hälsoskyddsavdelningen senast en månad efter att detta beslut vunnit laga kraft.

I kontrollprogrammet ska det framgå mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder för uppföljning av beslutet av försiktighetsmått om bland annat skjuttider, vapentyper och bullerskyddsåtgärder enligt åtgärdsplan, se bilagan beslut om försiktighetsmått.

Föreläggandet förenas med ett löpande vite på 5000 kr per månad som kontrollprogrammet enligt ovan inte har kommit in.

Bakgrund

(borttagen uppgift enligt GDPR) har av miljö- och hälsoskyddsnämnden blivit förelagd om försiktighetsmått §58 med diarienummer 2017.33 den 2020-06-02, se bilaga.

Beslutet överklagades i omgångar.

Slutligt beslut meddelades av Mark- och miljödomstolen DOM mål nr. M 5630-20 beslutsdatum 2021-05-20, se bilaga.

Punkten 9 om kontrollprogram ändrades inte av Mark- och miljödomstolen och därmed är punkt 9 om kontrollprogram i miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut om försiktighetsmått det som gäller.

Den 2022-02-08 hade miljö och hälsoskyddsavdelningen och representanter från (borttagen uppgift enligt GDPR) ett möte med huvudfokus på uppföljningen av nämndens föreläggande om försiktighetsmått samt mark- och miljödomstolens DOM Efter mötet upprättades en inspektionsrapport med datum 2022-02-15, se bilaga.

(borttagen uppgift enligt GDPR) lämnade in ett förslag till kontrollprogram till miljö- och hälsoskyddsavdelningen den 2022-02-08. Kontrollprogrammet bedömdes av miljö- och hälsoskyddsavdelningen inte innehålla de uppgifter som (borttagen uppgift enligt GDPR) blivit förelagda om.

Ytterligare ett möte med representanter från (borttagen uppgift enligt GDPR) samt miljö- och hälsoskyddsavdelningen hölls den 2022-05-03. Syftet var att diskutera vad som kvarstår att redovisa och göra utifrån föreläggandet. Miljö- och hälsoskyddsavdelningen och (borttagen uppgift enligt GDPR) representanter har kommit överens om att nuvarande kontrollprogram kommer att kompletteras med följande:

1. Mätmetoder,
2. mätfrekvens och
3. utvärderingsmetoder för uppföljning av meddelade försiktighetsmått om bland annat:
  - skjuttider,
  - vapentyper och
  - bullerskyddsåtgärder enligt åtgärdsplan samt
  - att antal skott inte överskrider 50 000 skott

Då ingen komplettering enligt ovan har kommit in har (borttagen uppgift enligt GDPR) blivit förelagda och delgivna om att vid vite komma in med ett kontrollprogram innehållande de kompletteringar som efterfrågas.

Inget kontrollprogram enligt ovan har kommit in än.

Bedömning

Nämnden anser att föreläggandet bör förenas med löpande vite eftersom tidigare föreläggandet med vite inte lett till att (borttagen uppgift enligt GDPR) kommit in med tillräckliga uppgifter.

Beslutet tas med stöd av 2 kap 1-3 och 7 §, 26 kap 9, 14 och 19 § miljöbalken samt Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från skjutbanor, NFS 2005:15.

Enligt 2 kap 1 § miljöbalken är alla som bedriver eller avser bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skyldiga att visa att de förpliktelser som följer av detta kapitel iakttas när frågor prövas om tillåtlighet, tillstånd, godkännande och dispens och när sådana villkor prövas som inte avser ersättning samt vid tillsyn enligt denna balk.

Enligt 2 kap 2 § miljöbalken ska alla som bedriver en verksamhet skaffa sig den kunskap som behövs för att skydda människors hälsa och miljö mot skada eller olägenhet.

Enligt 2 kap 3 § miljöbalken ska alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Enligt 2 kap 7 § miljöbalken gäller kraven om hänsynsregler i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem.

Enligt 26 kap 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Enligt 26 kap 14 § miljöbalken får ett beslut om förelägganden eller förbud förenas med vite.

Enligt 4 § lag om viten (1985:206) får vite föreläggas som löpande vite om det är lämpligt med hänsyn till omständigheterna.

Enligt 26 kap 19 § miljöbalken ska den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller påverka miljön fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana verkningar. Vidare ska den som bedriver sådan verksamhet lämna förslag till kontrollprogram till tillsynsmyndigheten om tillsynsmyndigheten begär det.

Vägledning om skyddsåtgärder, begränsningar och försiktighetsmått avseende störning av buller från skjutbanor finns i Naturvårdsverkets allmänna råd, NFS 2005:15.

Beslutsunderlag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut om försiktighetsmått med diarienummer 2017.33, med beslutsdatum 2020-06-02 § 58

Mark- och miljödomstolens DOM, målnr. M 5630-20, datum 2021-05-20

Inspektionsrapport med datum 2022-02-15

Skrivelse med datum 2022-03-09

Mötesanteckningar med datum 2022-05-06

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut med vite,
med beslutsdatum 2022-06-21 § 75

Samhällsbyggnadsförvaltningens skrivelse daterad 2022-10-07

Arbetsutskottets förslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden 2022-10-18 § 68

Beslutet med bilaga skickas till

För åtgärd, med information om delgivning och överklagande

(borttagen uppgift enligt GDPR)

§ 120

Dnr ALLM.2022.7

Övriga frågor

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut

Inga övriga frågor som föranledde några beslut.